

בנוכארה

לאחר כשלושה שבועות הגענו לבוכארה, שם מצאנו קהלה גדולה של חרידים, וגם הרבה פליטים כבר התגוררו שם. שמה פנו כל אחד למצא בית לשכור למצא מנוח מה לנפשם, היה שם יהודי אמיד אשר בנה לעצמו דירת קיט מקורות עץ בחצרו ונתן למרן לדור שמה עד שימצא בית אחר ובימי החורף הקרים היה מרן לבוש בבית במעילו כל היום.

אבי עם כל בני המשפחה שהו שם עד חודש אדר, ולפני פורים עברנו לסמרקאנד הסמוכה, שם בסמרקאנד הי' ניתן להשיג תפוחי אדמה שבבוכארה לא היה בנמצא, ולימי חג הפסח היו התפוח"א מאכל מבוקש. ושמעתי אז שמרן התיר בבוכארה מפני שעת הדחק קטניות העגולות הנק' היעש אבל קטניות ארוכות כאורז וכדו' לא רצה להתיר^ט.

זמן מה אחר שנסענו שלח מרן מכתב אלי עם בחור ששמו היה מאיר הלברשטאם נכד הה"צ מז'מיגראד זצ"ל אשר נכנס למרן להפרד לפני נסיעתו לסמרקאנד במטרה להמשיך משם לארה"ק ואכן עלתה בידו והצליח עם דודיו הה"צ ר' ישראל מבומבאיי והה"צ ר' ארי' לייבוש מז'מיגראד להפליג משם לטהרן ולקבל רשיון עליה לארה"ק עם ילדי טהרן.

אלול
תש"ט

קיץ
תש"ט

חורף
תש"א

קיץ
תש"א

חורף
תש"ב

קיץ
תש"ב

חורף
תש"ג

קיץ
תש"ג

תשרי
תש"ד

חורף
תש"ד

קיץ
תש"ד

תש"ה

ט. עיין שו"ת דובב מישרים ח"ב סי' ב'.

תוכן התשובה שענה מרן מטשעבין אודות הפסח
כאשר הובא בעמוד הקודם

ב"ה, ר"ח ניסן תש"ד לפ"ק.

שוכט"ס לה"י והמפואר מו"ה שלמה יהודה שיחי

לתשובת יקרתו אינו מהנכון לאפות על הבלעך רק בתנור ואמנם כפי מכתבו התנור הוא מבחוץ עכ"ז נכון יותר לאפות בתנור אך ע"ז יש לדקדק ולהשגיח שלא יהא הלישה והליכה לתנור נגד השמש.

הגלאזירטער כלים יש להכשיר בזמן שעת הדחק והכלים שהם נפגמים יש להניח על מקום הסדקים והפגם גחלים בוערות ואח"כ להכשיר אותם ע"י הגעלה.

סדר הגעלה כבר נודע היינו מבלי להשתמש בהכלים הללו כלל מעל"ע קודם הגעלה כפי שיהיה הכלים אינו ב"י בשעת הגעלה, והגעלה יהיה יום אחד קודם ערב פסח.

בשעת הדחק שיהיה לאכול ריזו או שאר מיני קטניות אזי ההכרח מקודם לבדוק היטב שלא יהי מעורב ולא ימצא שם מה' מינים שבאים לידי חימוץ בתבשיל ח"ו וע"כ החוב לחפוש ולבדוק ואם ימצא שם איזה דבר מה' מינים להשליך החוצה ולראות שיהי נקי מכל דבר הבא לידי חימוץ, והבדיקה יהי קודם הפסח*.

השיגארו אין לאפות מצה כי לא נודע לנו, שנראה אינו מה' מינים. הנני מברכו בחג כשר ושמח שהישועה קרובה. בתשכ"י

דוב בעריש וויידענפעלד

להבחור המופלג כמר **מרדכי צבי גראסבארד** שיחי.

אודיעהו שלע"ע לא בא שום דבר מאמעריקא - בכלל שלחו מפה הרבה טלעגראמא לשם ורבים מהם השיגו תשובה. הנמרכו בחג כשר ושמוח ושכט"ס, הנ"ל.

תשובה שהוסיף הרב מטשעבין אודות הנ"ל
מחמת קרעים ובלאי לא יכולנו לפענח כל הכתוב במכתב

יום ד' ז' ניסן תש"ד לפ"ק

להרה"ח ר' שלמה ולהר' **מרדכי צבי גראסבארד** נ"י

למכתבי כאשר עיינתי עוד הפעם במכתבכם ראיתי... לדעת אם מותר לעשות תבשיל בחג הפסח... ובעת אשר כתבתי לכם מכתב הראשון... בזה וע"כ לא כתבתי לכם מזה ע"י... לכם שכאשר חקרו אצל אחב"י הבוכרים... שחלילה לעשות מזה תבשיל כי חוששין לזה מחמץ גמור...

בברכת חג כשר ושמח

דוב בעריש וויידענפעלד

* אמר לרבניתי בשעה שכתב זה, שכיון שאין להם מה לאכול מוכרחים אנו להתיר להם לאכול קטניות בשעת הדחק.